

Årsmelding 2008 HivNorge

Innhold:

3 UTFORDRINGER OG TILBAKEBLIKK
2008 var nok et år hvor organisasjonen var preget av beinharde prioriteringer innenfor begrensede ressurser. HivNorge bruker uforholdsmessig mye tid på å skrive søknader og rapporter.

4 BEHOV FOR ØKTE MIDLER.
Årsavslutningen for 2008 viser at vi nå har kontroll på økonomien og har en organisasjon tilpasset tilgjengelige økonomiske ressurser. Men det er behov for flere midler til alle oppgavene vi har.

5 PÅVIRKNING OG LOVARBEID
Påvirkning er en viktig del av HivNorges arbeid. Vi arbeider både generelt og mer spesielt i forhold til konkrete endinger. I 2008 har arbeidet med revideringen av straffeloven stått sentralt.

6 INFORMASJON
HivNorges informasjonsarbeid består av websider, fagbladet Positiv, stands, brosjyrer, nyhetsbrev, presseutspill og ikke minst våre hivinformanter som reiser rundt og holder foredrag.

8 PLUSSPRIS OG VERDENS AIDSDAG
Årets Plusspris ble tildelt Kronprinsesse Mette-Marit og Ragnhild Backstrøm. Dette ble annonsert i forbindelse med organisasjonens fagkonferanse på Verdens aidsdag 1. desember.

9 INTERNASJONALT
HivNorge hadde stor internasjonal aktivitet i 2008. Vi har deltatt på styremøtene til Unaid og ved FNs høynivåmøte i New York, samt vært partner i det nordiske nettverket HivNorden.

10 RÅDGIVNING
HivNorges rådgivningstjeneste er en etterspurt tjeneste og en prioritert oppgave for organisasjonen. Vi skal bistå personer berørt av hiv med psykososial og juridisk rådgivning.

11 HOLDNINGER OG LEVEKÅR
Fafø gjennomfører i samarbeid med Helsedirektoratet og HivNorge en todelt undersøkelse om kunnskaper om og holdninger til hiv i befolkningen, og om hivpositives levekår.

12 SPRELL LEVENDE.
I 2008 var det 20 år siden hivpositive i Norge stiftet interesseorganisasjonen PLUSS. Etableringen av PLUSS var inspirert av Henki Hauge Karlsens jobb for å få tilbake jobben sin.

16 AKTIVITETER
I løpet av 2008 har vi deltatt i en rekke råd og nettverk, samarbeidet med flere organisasjoner, hatt studiebesøk og arrangert seminarer. Vi har også aktiviteter utenfor Oslo-området.

18 REGNSKAP OG BALANSE
Sluttregnskapet for 2008 viser et overskudd på 240.994 kroner. Regnskapstall viser også at medlemskontingenten er nesten doblet siden 2005 og at andre inntekter økte sterkt i fjor.

19 ÅRET SOM GIKK
2008 var et år som markerte at det var 25 år siden den første personen fikk hivdiagnosen her i landet og at det var 20 år siden dom i Henkisaken. Kalender for måned pr måned.

2008 – utfordringer og tilbakeblikk

2008 var nok et år hvor organisasjonen var preget av beinharde prioriteringer innenfor begrensede ressurser. Myndighetene viser fortsatt liten forståelse for at eksisterende støtteordninger gir liten forutsigbarhet, gjør det vanskelig å planlegge over tid, og – ikke minst – fører til at organisasjoner som HivNorge bruker uforholdsmessig mye tid på å skrive søknader og rapporter. Et sekretariat og frivillige som alle går på med krum hals og stort engasjement gjør at vi klarer å holde hjulene i gang.

2008 var også et år som synliggjorde en del store utfordringer i arbeidet med hiv og aids i Norge. Kunnskaps- og holdningsundersøkelsen som Fafo la fram i juni viste at det norske folk har et langt fra avslappet forhold til hiv. Mange tror smittefaren er mye større enn den er, og har liten forståelse for hvordan hiv ikke smitter. Mange tror også at det er forbundet med risiko å la en hivpositiv passe egne barn eller ha en hivpositiv som kollega. Disse funnene bekrefter våre observasjoner. Og de viser at verken myndighetene eller vi når godt nok fram med informasjon og kunnskap om hiv. Vi benyttet medieoppmærksomheten rundt rapporten til å spisse våre krav til myndighetene om større innsats på informasjon.

2008 demonstrerte også at norske myndigheter fortsatt mener straffelov er et godt middel i forebygging av hiv – stikk i strid med anbefalinger fra FN.

HivNorge drev intens lobbyvirksomhet mot Justisdepartementet og sentrale politikere i hele 2008. Forslaget til revidert straffelov som kom i desember er ikke tilfredsstillende ut fra de endringene som HivNorge har argumentert for. Slaget er fortsatt ikke tapt, og påvirkningsarbeidet overfor politikere vil fortsette med uforminsket styrke fram til Stortinget har behandlet saken ferdig.

2008 var året vi markerte at det var 20 år siden Pluss ble stiftet. Dette ga oss en god anledning til å markere at hiv og aids fortsatt er noe vi må forholde oss til i Norge. Hiv er ikke noe som har forsvunnet, selv om det har blitt gjort store framskritt i medisinsk

behandling. Hivpositive krever å være aktive i arbeidsliv og samfunnsliv. Vi fikk god mediedekning rundt 20-årsmarkeringen, dette ga oss anledning til å fokusere på at hivpositive er høyst tilstede i det norske samfunnet selv om vi ikke alltid synes like godt.

2008 viste at det er viktig med større innsats på informasjon, på forhold i arbeidslivet og rettet mot hivpositive innvandrere. Dette tar vi med oss inn i 2009 som prioriterte arbeidsoppgaver.

*Oslo, 3. mars 2009
Per Miljeteig, styreleder*

Behov for økte midler

Årsavslutningen for 2008 viser at vi nå har kontroll på økonomien. Vi har en organisasjon som er tilpasset de tilgjengelige økonomiske ressursene vi mottar, men dessverre er ikke dette tilstrekkelig i forhold til det reelle behovet.

Vi antok ved årets start at dette året ville gi en ny helhetlig nasjonal handlingsplan i forhold til hiv – slik ble det ikke. Myndighetene har vært sendrekte i dette arbeidet og det har medført at de også har skjøvet virkeligheten foran seg og fortsatt ikke erkjent de reelle utfordringene knyttet til smittetall og levekår for hivpositive. Vi har gjennom hele 2008 øvet et sterkt påtrykk på helsemyndighetene og det kan se ut til at dette har bidratt til en økt. Vi vil fortsette vårt arbeid på dette inn i 2009 og målet er at midlene til det hivforebyggende arbeidet generelt skal øke.

Fafo og HivNorge startet i 2007 et samarbeid om ny levekårsundersøkelse blant hivpositive. Første del av denne ble lagt fram

i juni 2008 og var en kunnskaps- og holdningsundersøkelse i befolkningen. Resultatene av denne undersøkelsen dokumenterte det meste av det som har vært HivNorges oppfatning; at kunnskapen om hvordan hiv ikke smitter og smitter ikke lenger er helt på topp. Dessverre er det dårligst stelt blant unge. I det videre arbeidet er det hivpositives levekår som undersøkes. Resultatene av undersøkelsen planlegges offentliggjort i månedsskiftet mars/april 2009.

Rådgivningstjenesten har – som i tidligere år – vært en hovedprioritet og har tatt mye av sekretariatets kapasitet. Dette er en svært viktig del av vår virksomhet, den gir bistand til dem som har behov for det, og den gir oss innsikt i hivpositives rettigheter og levekår som blir lagt til grunn i vårt øvrige arbeid.

Vi har i innværende år arbeidet en del med websidene våre. Tilbakemeldingene utenfra har vært udelt positive. Hjemmesidene er både informative og enkle å manøvrere i. Informasjonsarbeid er etter vår oppfatning en nøkkeloppgave i både det hivforebyggende arbeidet og et viktig bidrag for å bedre

hivpositives levekår – også når det gjelder å være åpne. Videreutvikling av web og informasjonsarbeid for øvrig vil være en prioritert oppgave i organisasjonen også fremover.

HivNorge jobber for alle hivpositive, uansett smitemåte, for å ivareta rettigheter, interesser og bedre levekårene. Vi har derfor mindre fokus på særgruppers behov. Vi ser imidlertid at vi har kommet til kort når det gjelder tiltak overfor innvandrere. Dette skyldes at arbeidet i seg selv er utfordrende; det er vanskelig å nå ut med ønsket kunnskap og tiltak om hiv, sex og seksualitet til denne delen av befolkningen. Vi må inngå partnerskap med andre som har erfaring på dette feltet for selv å kunne bidra i dette arbeidet. Vi håper å kunne starte dette møysommelige arbeidet i 2009 og vil da søke midler for å få dette finansiert utenfor de ordinære tildelingene.

STYRENDE ORGANISASJONER:

Årsmøtet er HivNorges høyeste organ og ble avholdt 29. mars 2008. I tillegg ble det holdt et ekstraordinært årsmøte 19. juni for å bekrefte en vedtektsendring. HivNorge har ved årets slutt totalt 309 medlemmer, noe som er en økning på 54 fra 2007. HivNorge har 36 organisasjoner som medlemmer.

Styret i HivNorge velges på årsmøtet av medlemmene. Styret er det høyeste organet mellom årsmøtene. Styret har arbeidsgiveransvar for generalsekretær.

Styret har i perioden bestått av:
 Per Miljeteig, *styreleder, personmedlem*
 Ingeborg Rokkones, *nestleder FO*
 Else Aasegg, *styremedlem, personmedlem*
 Eli, *styremedlem, personmedlem*
 Anonym, *styremedlem, personmedlem*
 Arild Thoresen, *styremedlem YS*
 Ragnar Kværness, *styremedlem Norsk psykologforening*
 Eigil Granhøy-Markussen, *styremedlem Kirkens bymisjon, Tromsø*
 Per A, *varamedlem, personmedlem*
 Gemma Myking, *varamedlem, personmedlem (trakk seg i november 2008)*
 Vibeke Sundsbø, *varamedlem, Norges Røde Kors*
 Astrid Renland, *varamedlem, Pion*

Sekretariatet

Generalsekretæren innehar et overordnet ansvar for organisasjonens daglige virke, myndighet delegeres fra styret. Generalsekretær har også arbeidsgiveransvar for ansatte og er ansvarlig utgiver av HivNorges nettsider og for bladet POSITIV.

Evy-Aina Røe, generalsekretær
 Arne Walderhaug, rådgiver
 Inger-Lise Hognerud, juridisk rådgiver
 Trond Grinde Rinding, rådgiver medl.akt.
 Roger Storås, sekretær
 Lars Stølen, (vikar 01.03-01.07) sekretær
 Toril Martinussen (vikar 13.10-31.12)
 50 % stilling, sekretær
 Raymond Johnsen, engasjement i forbindelse med levekårsundersøkelse (01.02-01.10), 20 % stilling

Kunnskapsoppdatering

Påvirkning er en viktig del av HivNorges arbeid. Påvirkningsarbeidet rommer både en generell del hvor vi jobber for å kunnskapsoppdatere politikere, samarbeidspartnere, fagfolk og allmennheten om hvordan det er å leve med hiv og en spesiell del hvor vi jobber for konkrete endringer eller ivaretagelse av allerede etablerte rettigheter.

Når det gjelder den generelle delen har dette arbeidet skjedd gjennom foredrag, medietspill og i konkrete møter med politikere, samarbeidspartnere og andre. Vi ser at når vi jobber for konkrete endringer er det også ofte nødvendig å begynne med en generell kunnskapsoppdatering om hva hiv er, hvordan hiv smitter og hvordan det er å leve med hiv.

Når det gjelder den spesielle delen av påvirkningsarbeidet har vårt hovedfokus i 2008 vært revideringen av straffelovens smittevernbestemmelser – herunder § 155, loven som kan gi opp til seks års fengsel for å utsette noen for risiko for å bli smittet av en allmennfarlig smittsom sykdom. Arbeidet på dette feltet har bestått av mange ulike

elementer. Videre har vi fortsatt arbeidet med spørsmålet om opphold på humanitært grunnlag på grunnlag av hiv som diagnose. Som kjent skjedde det en innstramming av regelverket på dette feltet i 2006 som resulterte i at det nå er blitt tilnærmet umulig å få opphold på dette grunnlaget i Norge.

HivNorge har fulgt to saker som har gått for domstolene. Kamerunsaken innebar en betydelig skjerping av kravene for opphold på grunn av hivstatus, og var derfor prinsipielt viktig. Saken ble avsluttet i 2008 ved at Høyesterett av slo å behandle den. Lagmannsrettens beslutning om å opprettholde vedtaket om avslag på opphold ble dermed stående.

Straffelovens § 155

Det har vært viktig å formidle kunnskap om hva som er praksis etter dagens bestemmelse, dette har skjedd ved utarbeidelsen av skriftlige notater, foredrag for bl.a. det infeksjonsmedisinske miljøet og samarbeidspartnere, samt gjennom avholdte møter.

Vi har formidlet hvilke endringer HivNorge ønsker i ny straffelov. Styrets vedtak er nedfelt i prinsippdokumenter og også annet kortfattet informasjonsmaterie er utviklet. Det viktigste har imidlertid vært møter med departement

og politikere. Det var viktig for oss å komme i dialog med Justis- og Helse og omsorgsdepartementet som var sentrale for utarbeidelsen av forslaget. I tillegg er de ulike representantene på Stortinget viktige da det er her den nye straffeloven skal vedtas.

Vi har også hatt mange møter og samtaler med potensielle samarbeidspartnere, her-

HivNorge har hatt mange møter med politikere og arbeids- og inkluderingsdepartementet på dette feltet for å påvirke til en endring av regelverket. Dette arbeidet har fått sin ende i løpet av 2008 da det dessverre ikke har vært mulig å påvirke politikerne til endring av denne praksisen.

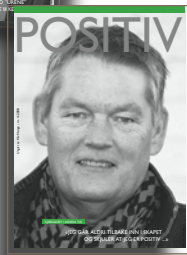
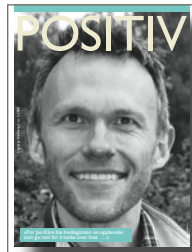
Når det gjelder det spesielle påvirkningsarbeidet i tillegg til ovennevnte har dette primært vært arbeid for å ivareta etablerte rettigheter. Vi har uttalt oss i forhold til fortsatt sikring av anonymitet i tilknytning til ny tuberkuloseforskrift og vi har avgitt skriftlig kommentar til Helsedirektoratet vedrørende tannbehandling for hivpositive.

En viktig del av påvirkningsarbeidet er vår rådgivningstjeneste. Gjennom kontakten med enkeltpersoner får vi kjennskap til hvilke endringer som trengs. Gjennom oppfølging og saksbehandling i konkrete saker oppnår vi også resultater som er med på å sikre at hivpositive interesser ivaretas.

Til slutt må nevnes HivNorges foredragsvirksomhet om rettigheter for mennesker som lever med hiv. Gjennom å heve kunnskap hos de som skal forvalte regelverket er vi med på å sikre at eksisterende rettigheter sikres.

under også kontakt med fagmiljøer innenfor juss og medisin. Sist, men ikke minst, er en viktig del av dette arbeidet kontakt med de som faktisk berøres av straffebestemmelsen til daglig. Dette være seg tiltalte, fornærmede, pårørende, advokater og leger.

Når det gjelder arbeidet med § 155 har møterekkene vært lengre enn lengst. Vi har gjennom året møtt sentrale politikere i opposisjon og posisjon, byråkrater, professorer innenfor både medisin og juss samt mange andre gjentatte ganger. HivNorge godtar kun bruk av straff ved bevisst overføring av smitte. Trussel om straff kan heller ikke brukes som et redskap i arbeidet med å forebygge spredning av hiv.

Bladet POSITIV

Bladet **Positiv** er ved siden av web-sidene **HivNorges** ansikt utad og er redigert som et fagblad om hiv og aids.

Hvert nummer tar for seg et spesielt tema og har et portrettintervju under vignetten "Et liv med hiv". Bladet kom i 2008 ut med fire utgaver, og blir foruten medlemmene og abonnentene, distribu-

ert til infeksjonsmedisinske avdelinger ved sykehusene rundt om i landet samt til en rekke andre steder det er naturlig at bladet er tilgjengelig. I tillegg introduserte vi i 2008 en ordning med å sende bladet til et utvalg med adresser, slik som legekontorer, tannlegkontorer, stortingsrepresentanter, fagforeninger og liknende.

Hivinformantene

Hivinformantene har drevet opplysningsarbeid for organisasjonen siden Pluss med etablert på slutten av 1980 årene. Gruppen kan variere i størrelse fra år til år. I dag består gruppen av rundt 10 personer – de aller fleste hivpositive.

Det stilles store krav til kunnskap og personlig egnethet og vi har satt i gang samlinger for skoling av nye informanter og oppdatering av "gamle" hivinformanter. Målsettingen med opplysningsarbeidet er å formidle hvordan det er å leve med hiv, hvilke utfordringer hivpositive møter i det daglige, slik som fordommer, uvitenhet, etc. I tillegg skal hivinformantene opplyse om hiv og smitteveier for å forebygge spredning av viruset, samt informere om HivNorge og organisasjonens virksomhet.

2008 var også et år med mange oppdrag på skoler, universiteter, foreninger, bedrifter, organisasjoner og asylmottak, i tillegg har mange latt seg intervjuet i radio, tv, aviser, magasiner og fagtidsskrifter. Til sammen har hivinformantene utført 72 oppdrag. Hivinformantene lånes også ut som bøker til menneskebiblioteket til Norsk Folkehjelp. Menneskebiblioteket besøker skoler hvor elevene får låne mennesker som tilhører utsatte grupper i samfunnet.

Informantene samles hvert år til det årlige seminaret, samt samlinger i løpet av året. Vi brukte årets seminar til blant annet å diskutere spesielle utfordringer som hivinformantene står overfor i møte med ulike målgrupper.

Stands

HivNorge hadde i fjor stand under Skeive dager på Rådhusplassen i juni, samt to ganger på Egertorget i løpet av sommeren. På Verdens aidsdag 1. desember deltok HivNorge på en felles stand på Youngstorget sammen med RFSU, Helseutvalget, Changemaker, Redd Barna, Røde Kors Ungdom, LLH, UNICEF, Kondomeriet m.fl. RFSU koordinerte arrangementet. Kronprinsesse Mette Marit besøkte standen sammen med statsråd Erik Solheim.

Nyhetsbrev

Det ble utgitt 7 korte nyhetsbrev med informasjon om organisasjonens aktiviteter samt andre nyheter av interesse for medlemmene.

Presse

Det ble registrert medieomtale om HivNorge i alt 123 ganger i 2008, det er en økning på 36 % fra året før. Det var særlig stor medieinteresse om framleggelsen av Fafo-undersøkelsen i juni, rundt organisasjonens 20 års-markering i august og i forbindelse med Verdens aidsdag. Det er linker til alle disse omtalene på våre websider.

hivnorge.no

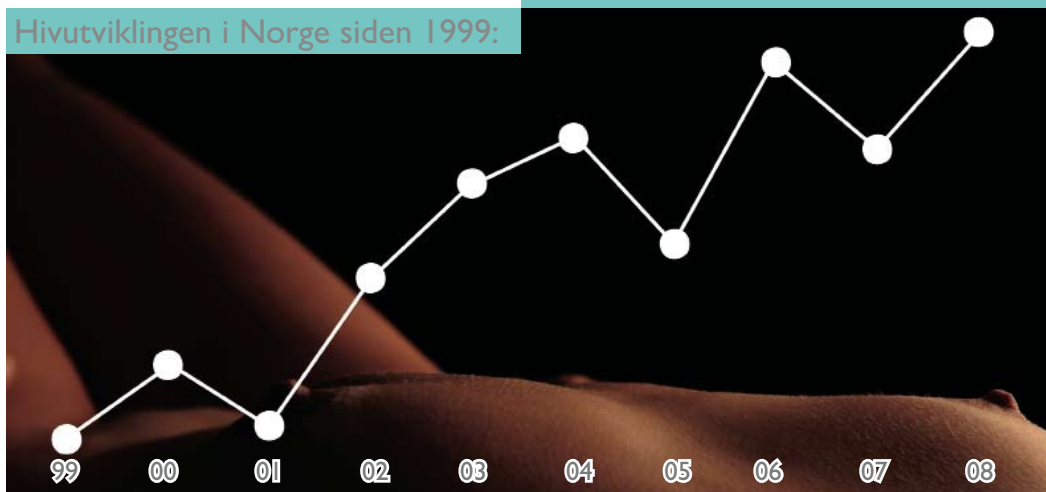

HivNorges websider fikk en ny teknisk løsning samtidig som de ble redesignet og omstrukturert på slutten av 2007. Hensikten med oppdateringen var å gjøre sidene lettere tilgjengelig for brukerne samtidig som de var enklere for sekretariatet å bruke for jevnlig oppdatering av nyheter. Det ble produsert 91 nyhetsaker for websidene i løpet av 2008, samtidig som det ble lagt ut meldinger om HivNorges synspunkter på en rekke saker, samt artikler fra Positiv og generell oppdatering av informasjon som angår hivpositive.

Omleggingen var første fase i en tretrinns oppdatering av websidene. Trinn to og tre skulle etter planen gjennomføres i 2008, men er blitt forsinket. Trinn to blir gjennomført i mars 2009.

Ved omleggingen av sidene blir det også benyttet en annen standard for registrering av besøk, noe som gjør det umulig å sammenlikne tall fra 2008 med 2007. Imidlertid, siden skiftet skjedde 1. november, kan tall fra de to siste månedene i 2008 sammenliknes med tilsvarende periode i 2007, og de viser rundt 10 prosents økning i besøkstall.

Hivutviklingen i Norge siden 1999:

VERDENS AIDSDAG:

Appeller, debatt og konferanser

Verdens aidsdag ble i Oslo markert på tradisjonelt vis med fagkonferanse, stand, gudstjeneste og kulturarrangement i Oslo. HivNorge valgte i år å fokusere på foreløpige resultater fra levekårsundersøkelsen som forskningsinstituttet Fafo gjennomfører i samarbeid med HivNorge. Arrangementet kom i stand i samarbeid med Fafo og ble holdt i Fafos auditorium.

Dagen startet med at Fafo-forskerne Arne Backer Grønningsæter og Bjørn Richard Nuland presenterte foreløpige resultater. Undersøkelsen har både en såkalt kvantitativ og kvalitativ del, og det var noen resultater fra den siste delen som ble presentert. 25 hivpositive var blitt intervjuet av forskerne og svarene viser at mange hivpositive opplever at straffelovens paragraf 155 skaper angst for egen seksualitet generelt og at den fører til problematiske forhold til sine partnere.

Mangel på mulighet for å være åpen om sin status og et lite inkluderende arbeidsliv er to andre temaer som går igjen i svarene fra

informantene. Fafo-forskerne mener dette er utfordringer som må løses utenfor helsetjenesten.

Under den politiske debatten som fulgte etter presentasjonen, ga statssekretær Ellen Pedersen (SV) i Helse- og omsorgsdepartementet uttrykk for at hun ønsker paragraf 155 fjernet fra straffeloven. - Paragraf 155 er ikke et partipolitisk manifest. Dette angår hele nasjonen, og paragrafen må vekk, sa Pedersen under debatten på HivNorges fagkonferanse.

HivNorges styreleder Per Miljeteig deltok under et arrangement i Tromsø og holdt appell på Tromsø kommunes arrangement. Styremedlem Gemma Myking deltok under et arrangement i Haugesund. Videre deltok Jan Kåre Lillevik og Inger-Lise Hognerud under et arrangement i Bergen i regi av LLH.

HivNorges kontaktperson i Trondheim Ingrid Næss arrangerte aidsdagskonferanse i Statens Hus i Trondheim med en rekke lokale ressurser samt med deltakelse av underdirektør Jan Berg i Helse- og omsorgsdepartementet.

Plussprisen

Styret i HivNorge bestemte at Plus-sprisen for 2008 skulle deles mellom to personer som hver på sin måte har gjort en viktig innsats for å motvirke diskriminering av hivpositive og vise at hiv må tas på alvor også i Norge. Begge minner oss om at hiv ikke kjenner landegrensene. De handler begge ut fra at det må være samsvar mellom det vi gjør lokalt og globalt for å bekjempe epidemien, og den uvitenheten og diskrimineringen som kommer i dens kjølvann.

Ragnhild Backstrøm ble kjent for hele Norge i programmet "Migrapolis" på NRK høsten 2008 hvor hun deltok sammen med sin adopterte hivpositive sønn. Hun fortalte om arbeidet for å gjøre barnehage, skole, venner og nærmiljø fortrolige med å omgås et hivpositivt barn. Hun har informert om hiv og bidratt til å avdramatisere hiv slik at hennes sønn får vokse opp i et trygt og aksepterende miljø. Hun har også laget en bok til barn om hiv som er banebrytende, og bidratt til HivNorges arbeid som styremedlem en periode.

Kronprinsesse Mette-Marit har gjort hiv og aids til sitt hovedengasjement. Hun har på en spesiell måte knyttet de internasjonale og nasjonale linjene sammen. Hun har deltatt, og deltar, aktivt og med stort engasjement internasjonalt som spesialrepresentant for Unaid. Hun legger alltid stor vekt på å komme i direkte kontakt med personer som er direkte berørt av hiv. Hun er en av de som tydeligst snakker om at vi må tenke i en global sammenheng også når vi forholder oss til hiv og aids i Norge. Hun er klar og tydelig på at hiv utgjør en stor utfordring i vårt land, særlig knyttet til uvitenhet og diskriminering, og bidrar med sitt engasjement til å sette dette på dagsorden.

Internasjonalt arbeid

HivNorge hadde stor internasjonal aktivitet i 2008. Vi ble invitert av Utenriksdepartementet til å være med på styremøtene i Unaid i april og desember. Dette ga en utmerket anledning til å bli bedre kjent med ett av de viktigste internasjonale organene innen hiv og aids, og til å knytte kontakt med andre frivillige organisasjoner som kommer til disse møtene. Foreløpig er det bare et fåtall land som lar representanter for frivillige organisasjoner delta direkte i arbeidet, slik som Norge.

HivNorge deltok også på høynivå-møtet i FN i juni som del av den norske delegasjonen. Vår representant holdt to innlegg; om problemene mange land – inklusive USA – skaper ved å nekte hivpositive innreise og/eller opphold, og om betydningen arbeidet hivpositive organisasjoner gjør. UD skal ha honnør for at de anerkjenner HivNorge som en faglig ressurs og tar våre innspill som rettighetsorganisasjon på alvor i deres internasjonale arbeid.

Med våre begrensede midler til internasjonalt arbeid, blir deltakelse sponset av UD en viktig mulighet for oss til å knytte internasjonale kontakter og hente inspirasjon og erfaring fra søsterorganisasjoner i andre land.

Den internasjonale aidskonferansen ble i 2008 holdt i Mexico City. HivNorge deltok med tre representanter. En av dem var vår

faste skribent for bladet Positiv, som produserte daglige artikler for hjemmesidene, og samlet materiale til seinere utgaver av Positiv.

I tillegg deltok HivNorge i det nordiske samarbeidet innenfor Hiv-Norden (tidligere kalt NordPol).

Navneskiftet ble vedtatt på årsmøtet i 2008 fordi man ønsket å tilpasse seg de andre lands organisasjonsnavn og mer tydeliggjøre organisasjonens virkeområde. Alle de nordiske landenes organisasjoner har nå forstavelen hiv først i navnet.

Det har vært avholdt tre styremøter i løpet av året, henholdsvis i Oslo, København og Reykjavik og med representanter hvert land. Dette samarbeidet er viktig fordi det gir oss anledning til å drøfte felles problemstillinger fra arbeidet i våre respektive land og dra nytte av hverandres erfaringer. Hiv-Norden gikk sammen om en felles stand på AIDS 2008 i Mexico. Den var godt besøkt og fungerte som et møtepunkt for nordiske deltakere på konferansen.

HivEurope har ikke holdt møter i 2008 på grunn av manglende finansiering.

Stor etterspørsel

HivNorges rådgivningstjeneste er en prioritert oppgave for organisasjonen. Råd- og veiledningstjenesten har til oppgave å bistå personer berørt av hiv. Vi tilbyr psykososial og juridisk rådgivning. Vi gir også råd til mennesker som er usikre på om de kan ha vært i en smittesituasjon.

I 2008 så vi en klar økning i antall henvendelser per e-post i forhold til 2007. Antallet på de som kommer til personlig rådgivning og som tar kontakt per telefon er omtrent like for de to siste årene.

Når det gjelder den psykososiale rådgivningstjenesten har 2008 vært et år med mange personlige henvendelser. Vi har blant annet hatt flere rådgivningssamtaler med par hvor den ene parten har vært hivpositiv og den andre hivnegativ der redselen for smitte har vært sentral i forholdet.

Vi har hatt flere rådgivningssamtaler med personer som ikke har klart å slippe frykten for at de kan ha blitt smittet selv om testen har vært negativ, og vi har i enkelte tilfeller fulgt folk til Olafiaklinikken.

Vi har i løpet av 2008 hatt mange

telefoner fra mennesker som er usikre på om de har vært i en smittesituasjon. Den samme trenden så vi i 2007 og de to årene er sammenlignbare med tanke på antall henvendelser. Etter å ha fortalt sin historie til oss kan mye tyde på en kunnskapsbrist om hvordan hiv ikke smitter. For enkelte er frykten så stor at de ikke har klart å tenke rasjonelt.

Den juridiske rådgivningstjenesten er fremdeles etterspurt. Vi har i 2008 videreført innskjerpingen slik at vi kun besvarer henvendelser som er hivrelatert. Når det gjelder rådgivningen til mennesker berørt av hiv er det stor variasjon i hvor tidkrevende sakene er. Enkelte henvendelser kan besvares over telefon, for andre er det tilstrekkelig med en rådgivningssamtale på kontoret, mens i enkelte saker bistår vi i forhold til omfattende saksbehandling. I noen tilfelle har det også vært behov for at vi har representert den hivpositive i møter. Når det gjelder de sakene vi har brukt mye tid på i 2008 så spenner dette fra bistand i forhold til opplysningsplikt på jobben til å få gjennomslag for retten til helsetjenester.

Saker vi får spørsmål om kan kate-

goriseres i tre. For det første saker hvor enkeltpersonen har en klar rettighet og hvor manglende kunnskap hos regelforvalter medfører at vedkommende ikke får rettigheten. Gjengangere i 2008 var her retten til refusjon for tannbehandling og retten til gratis hivrelatert behandling.

Videre mottar vi saker hvor det er uklart om vedkommende har et rettmessig krav eller en lovpålagt plikt og hvor personen trenger bistand til å få avklart spørsmålet. I 2008 fikk vi blant annet spørsmål om en hivpositiv har en særrett til kommunal bolig, om en hivpositiv hadde plikt til å informere om status til arbeidsgiver og flere henvendelser vedrørende påstått brudd på taushetsplikt. I denne kategorien er det sjelden at spørsmålet kan besvares med et ja eller nei, rettigheten eller plikten må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Enkelte av disse sakene har i 2008 medført mye ressurser i form av saksbehandling og representasjon av den enkelte.

Den tredje kategorien saker er diskrimineringsaker hvor enkeltpersoner opplever at de blir negativt forskjellsbehandlet på grunn av status. Også her må det vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle om det har skjedd et regelbrudd. Hvis dette besvares bekreftende vil det kunne være aktuelt å klage saken inn til tilsynsmyndigheter eller representere den hivpositive i møter for å få hindre videre negativ behandling. I 2008 hadde vi på dette feltet blant annet saker i forhold til arbeidsliv og retten til helsetjenester. Diskrimineringssakene er også saker som kan være tidkrevende for organisasjonen.

De siste årene har vi opplevd en klar økning i antallet fagfolk som tar kontakt for å få råd i forhold til lover og regler på feltet. Denne trenden har fortsatt i 2008. Leger, tannleger, sykepleiere, advokater, departement, Nav m. fl. tar kontakt for å få informasjon og råd i konkrete saker eller de ønsker mer generell informasjon om lover og regler for hivpositive på et spesielt felt

Holdninger og levekår

Forskningsinstituttet Fafo gjennomfører – i samarbeid med Helsedirektoratet og HivNorge – en todelt undersøkelse om befolkningens kunnskaper om og holdninger til hiv, og om hivpositives levekår.

To delrapporter fra prosjektet ble presentert i løpet av 2008. Sluttrapport kommer våren 2009.

I juni kom resultatene fra kunnskaps- og holdningsundersøkelsen. Den viste at kunnskapene til hiv er ganske mangelfulle i befolkningen. For eksempel tror hver fjerde nordmann at man kan bli hivsmittet av kysse en hivpositiv på munnen, mens 15 prosent svarer at de ikke vet. Seks av ti nordmenn er helt eller delvis enig i påstanden om at hivsmittede vil være forpliktet til orientere arbeidsgiver og kolleger om sin status. Annenhver nordmann mener hivpositive må akseptere at arbeidsoppgavene endres av hensyn til øvrige ansatte på arbeidsplassen.

Undersøkelsen om hivpositives levekår henter inn data gjennom to kanaler: For det første med dybdeintervjuer med et utvalg personer som lever med hiv, og for det andre gjennom en spørreskjemaundersøkelse hvor målet er å få inn svar fra så mange hivpositive som mulig.

Foreløpige funn fra intervjuene ble lagt fram på Verdens aidsdag 1. desember og følgende tendenser og funn ble presentert:

- ◆ Mange har en begrenset åpenhet om hivdiagnosen. De fleste har minst én person de har fortalt det til.
- ◆ Spesielt i forhold til arbeidsgiver og på arbeidsplassen opplever hivpositive det som vanskelig å være åpne. Angsten er stor for at sjefer og kolleger vil reagere negativt. Flere av dem som har vært åpne om sin diagnose, angret. De har møtt intoleranse og diskriminering. Prisen for åpenheten har vært høy.
- ◆ Flere av informantene i undersøkelsen er uføretrygdet, og mange av dem er frustrerte

over manglende samarbeid og oppfølging fra Nav. Det oppleves som vanskelig å få informasjon om rettigheter.

- ◆ Når man føler seg i bedre form ser det ut som at det er vanskelig å komme inn igjen på arbeidsmarkedet med deltidsjobb, eller at det er vanskelig med tilpasning av arbeidssituasjonen hvis de ikke er helt arbeidsføre. Flere av de som er på uføretrygd sliter økonomisk,

blant annet fordi de ikke har opparbeidet seg pensjonsrettigheter.

- ◆ Mange hivpositive opplever straffelovens paragraf 155 som et problem. Den oppleves som diskriminerende og stigmatiserende, og bidrar til å skape angst for seksualitet og problematikk i forhold til partnere. Man er redd for å smitte andre, og flere avstår fra å ha seksuell kontakt.

1

PLUSS ble etablert 23. mai 1988. PLUSS ble etablert av hivpositive, med Arne Næss Husdal i spissen, og var en medlemsorganisasjon hvor hivpositive var medlemmer og øvrige kunne være støttemedlemmer.

Landsforeningen mot aids (LMA) ble etablert 12. januar i 1987. Dette var en paraplyorganisasjon for organisasjoner som var etablert i Norge. Organisasjonen både arbeidet med hiv internasjonalt eller ønsket å engasjere seg i det nasjonale arbeidet mot videre smitte av hiv.

PLUSS og LMA slo seg samme in 1999 og fikk navnet Pluss-LMA.
Pluss-LMA skiftet navn til HivNorge 1. juni 2005

2**3**

Følgende artister opptrådte på markeringen: Åge Sten Nilsen med hans Queen Tribute show [1], Heine Totland [konferansier – 5], Fredrik Steen [6], Svein-Erik Ekeid, Bøygaard, Nikolay Lange-Nielsen [2], Oslo Fagottkor med Ingrid Bjørnov [3-4], Pitsj [7] og Andrine Sæther.

Fotografier ved Trine Sirnes Throne, Christian Næss, David Nicolaysen, fotografmona, Hugo Opdal og Lise Falch.

Pluss 20 år: Sprell levende

4
7

5
6

2008 var det 20 år siden hivpositive i Norge stiftet interesseorganisasjonen PLUSS. Dette var viktig å markere, selv om PLUSS ikke eksisterer i sin opprinnelige form. Etableringen av PLUSS var inspirert av Henki Hauge Karlsens kamp for å vinne tilbake jobben han ble oppsagt fra på grunn av sin hivstatus.

Det var Arne Næss Husdals idé å starte Pluss. Han fikk med seg noen andre ildsjeler og sammen forberedte de etableringen av organisasjonen.

Vi valgte Sprell levende! som motto for markeringen. Det var for å vise at til tross for usynligheten, fins det mer enn 3000 mennesker i Norge som lever med hivdiagnosen. De fleste er – og ønsker å være – aktive og produktive og leve livene sine som folk flest. Takket være god medisinsk behandling, kan de fleste gjøre nettopp det. Men hiv

er fortsatt en diagnose det følger skam og diskriminering med. Det er grunnen til at så mange av oss ikke er synlige.

Vi brukte denne markeringen for å vise at skrekkscenariene fra 80-tallet og forestillingene om den dødelige pesten ikke stemmer, men også at hiv fortsatt finnes i Norge, og at dette er noe alle må forholde seg til. Vi ville vise at hivsituasjonen i Norge er forskjellig fra det som det ofte blir fokusert på i mediene og at det med riktig kunnskap er fullt mulig å beskytte seg mot smitte. Videre ville vi bruke markeringen til å vise at hivpositive er aktive, oppgående mennesker som gjerne vil være avslappet med sin diagnose, og ikke frykte å bli avvist av venner, kolleger og helsepersonell.

En rekke profilerte artister stilte opp gratis på gallaforestillingen. Den fant sted på Christiania Teater 21. august.

Forestillingen var åpen for alle og det ble

lagt ut billetter for ordinært salg. Medlemmer av HivNorge fikk kjøpt billetter til halv pris. For øvrig inviterte HivNorge noen utvalgte samarbeidspartnere og tidligere styreledere.

Gallaforestillingen var sammensatt med forskjellige typer innslag, alt fra monologer med personlige historier til stand-up og variert musikk.

I forbindelse med markeringen ble det også utarbeidet et hefte; Positiv i 20 år- bruddstykker av historien. Dette heftet inneholder som tittelen sier bruddstykker av historien og gir korte innblikk i forhold som har påvirket organisasjonen og hivsituasjonen i Norge. Dette heftet er fortsatt tilgjengelig hos HivNorge.

Markeringen var en verdig og flott markering av Pluss sine 20 år og tilbakemeldingene har ubetinget vært positive.

1

2

6

Pluss 20 år: Sprell levende

1) Ingrid Bjørnov opptrådte med Oslo Fagottkor. 2) Andrine Sæther leser historien til en anonym hivpositiv kvinne. 3) Nikolay Lange-Nielsen leser historien til en anonym hivpositiv mann. 4) Oslo Fagottkor gjorde stor suksess. 5) Vokalgruppa Pitsj framførte to sanger med stor entusiasme. 6) Alle artistene med blomster mottar stående ovasjoner fra et entusiastisk publikum.

Alle fotografier på disse sidene: Elin Nygård, Blikk

3 4

5

Studiebesøk, samarbeid, møter

Råd og nettverk

Aidsnett består av organisasjoner som arbeider primært med hiv internasjonalt. I 2008 har vi igjen vært mer engasjert i dette nettverket. Vi ser at kontaktene vi etablerer gjennom dette nettet i mange situasjoner er nyttige for organisasjonen. Kunnskapsutveksling mellom de som jobber internasjonalt og oss som er nasjonale er også for alle fruktbart.

Nasjonalt hiv- og aidsråd HivNorge er medlem av det nasjonale hiv- og aidsrådet, som ble nedsatt av helseministeren og utviklingsministeren på Verdens aidsdag i 2006. Det har vært i alt tre møter i rådet i 2008. I mandatet til rådet heter det at rådet skal være et konsultasjonsorgan for myndighetenes arbeid. Hittil har rådet hovedsakelig fungert som et informasjonsforum hvor aktørene har oppdatert hverandre på hva som skjer nasjonalt og internasjonalt. HivNorge har meddelt helseministeren og utviklingsministeren at vi mener rådet til nå ikke har fungert etter intensjonene og i tråd med mandatet og at det har vært for lite rom for meningsutveksling og reell drøfting.

Samarbeid

HivNorge samarbeider med mange organisasjoner fra sak til sak. Det nye av 2008 er at vi i større grad enn før har samarbeidet med legemiddelfirmaer. Dette har også gitt oss fordeler utover økonomiske tilskudd. Vi har gjennom disse firmaene treffpunkter med leger og sykepleiere som arbeider på infeksjonsmedisinske avdelinger. De henviser i større grad enn før hivpositive til oss da de nå vet hva vi kan bistå med.

Hivforum avholdt i 2008 noe færre møter enn tidligere, men er som før et forum hvor vi kan drøfte felles saker og utveksle synspunkter på temaer. Forskjelligheten til våre tre tiltak tilsier at vi ikke nødvendigvis har så

mange treffpunkter. Uansett er det viktig og fortsatt ha noen få treff gjennom året.

Studiebesøk

I løpet av året har sekretariatet tatt imot gjester fra inn og utland som har vært ute etter informasjon om HivNorge, om hvordan livssituasjonen til hivpositive er i Norge eller andre konkrete henvendelser. Vi har hatt besøk fra Latvia og flere besøk fra Sverige. Vi har hatt besøk av elever, både fra videregående skoler og fra markeshøgskoler som vil lage informasjonskampanjer om hiv. Videre har vi hatt besøk av to Drammens fosterhjemstjeneste som ville undersøke om det kunne være aktuelt å rekruttere fosterforeldre til hivpositive barn gjennom vårt medlemssystem, men fosterhjemstjenesten er nødt til å avklare hvilke holdninger barnevernstjenesten ville kunne ha til et slikt samarbeid.

Seminarer

Kvinneseminar

I april reiste rundt 20 kvinner av gårde for årets kvinneseminar. Med oss hadde vi sexolog Gro Isachsen og temaet for helgen var seksualitet og intimitet. Det ble en begivenhetsrik samling hvor kvinnene delte sine historier, utvekslet erfaringer om hvordan fortelle om status samt at andre vanskelige temaer ble diskutert. Det må ikke skapes et inntrykk av at dette var en alvorstung forsamling, det var haugevis av humor og selvironi – og kjappe kommentarer fløy mellom deltakerne. Gro hadde, som alltid, forberedt seg godt og gjort i stand mange slides til presentasjonen. Det var imidlertid så mye som skulle snakkes om at hun bare kom gjennom en brøkdel av det planlagte. Alle kvinnene fikk også tilbud om en én-til-én-samtale med Gro dersom det var noe de ønsket å snakke med henne om på tomannshånd. Ut fra evalueringen av seminaret kan

vi konstatere at alle deltakerne var godt fornøyd med samlingen og som vanlig er det ikke minst det å samles og å være sosiale på kvelden som for den enkelte er av stor betydning.

Seminar for hivpositive lar-pasienter

HivNorge arrangerte et seminar i september for hivpositive tidligere rusmisbrukere som får medikamentell behandling (metadon, subutex). Det deltok 11 personer på seminaret. Seminaret ble arrangert i samarbeid med Norsk selvhjelpsforum. Det var første gangen HivNorge holdt et seminar kun for denne målgruppen. Bakgrunnen er at en stor andel av våre hivpositive er tidligere rusmisbrukere. I tillegg til hivdiagnosen har 75 – 80 % hepatitt C og mange sliter med store psykiske og fysiske plager som en konsekvens av et lang og tungt rusmisbruk. Målsettingen med seminaret var at deltakerne skulle ta i bruk det de kunne om eget liv å få egen erfaring og kunnskap fram i lyset og til å snakke sammen om hvordan mobilisere og ta i bruk egne krefter. Evalueringen som ble gjort skriftlig av deltakerne ved seminarslutt var overveidende positive. I tillegg til det faglige innholdet betydde det sosiale fellesskapet mye for deltakerne.

Hold ut-seminar

I februar arrangerte HivNorge et to dagers "Hold ut"-seminar for medlemmer og frivillige som gjennom sitt engasjement har bidratt over tid og stilt seg til disposisjon for oppdrag på vegne av organisasjonen. Det kan være alt fra å bli intervjuet i mediene, ha stått på stands, samt holdt forelesninger på skoler, universitet, organisasjoner, foreninger eller i arbeidslivet. Temaet var "presentasjonsteknikk" for å bidra til at frivillige kan fortsette med sitt aktive engasjement for saken. Seminaret ble ledet av Nina Schjeide fra Teknologisk institutt og seminaret ble holdt i HivNorges lokaler. Dette seminaret ga alle påfyll og ny kunnskap om utfordrin-

r og seminarer

gene knyttet til å formidle samt tips til den enkelte deltager.

Distriktene

HivNorge samarbeider med Kirkens Bymisjon i Trondheim om treffstedet i Bispegata, som har åpent to ganger i uka. Det er et jevnt "tilsig" av nye brukere, selv om det varierer en del hvor regelmessig de kommer tilbake. HivNorge har også et samarbeid med St. Olavs hospital om en fadderordning. Det har vært holdt arrangementer med stand, konserter og utdeling av kondomer flere ganger i løpet av året. HivNorges distriktskontakt Ingrid Næss mottok Nord-Trøndelag Fylkeskommunes frivillighetspris i 2008. HivNorge har også vært på besøk i Tromsø og holdt innlegg på et seminar for hivpositive om levekår og rettigheter arrangert av Sosialmedisinsk senter.

Faddere

I løpet av året har det vært behov bruk av flere faddere. Sekretariatet har fått flere forespørsler om faddere til personer med innvandrerbakgrunn. Sekretariatet formidler kontakt mellom fadder og den aktuelle personen. Deretter følger fadderen opp så lenge det er behov for. Dette er et frivillig oppgave og en viktig del av HivNorges rådgivningstjeneste.

Frivillige

I løpet av 2008 som årene før har vi mottatt henvendelser fra ressurssterke frivillige, som ikke selv en positive, som ønsker å bidra i vårt arbeid. De frivillige utgjør en stor og viktig ressurs i HivNorges arbeid og gjør en fantastisk innsats. For organisasjonen er det helt nødvendig å rekruttere og beholde

frivillige.

Frivillige driver med forskjellige oppgaver som å stå på stand, dugnader, kurs/konferanser, sosiale sammenkomster, arbeidsgrupper, prosjekter og fadder. Se forøvrig bakgrunn om samme tema. Vi har til nå ikke klart å nyttiggjøre oss mange av disse ressursene slik at vi har beholdt dem i vår organisasjon. Dette hadde vært ønskelig selv om det vil kreve noen ressurser. Vi vil forsøke å søke midler til dette i 2009.

Møter

I januar ble det arrangert temamøte om åpenhet. Ragnar Kværness, psykolog og styremedlem i HivNorge ledet møtet. Det er også holdt to medlemsmøter i 2008. I mai var temaet "Hva er aidsdiagnosen godt for? Om noe." og i august ble det holdt et informasjonsmøte om den nye levekårsundersøkelsen som Fafo gjennomfører i samarbeid med HivNorge og med midler fra Helsedirektoratet.

Sommeravslutning for medlemmer ble arrangerte i juni og juleavslutning i desember. Et trettitalls personer deltok på hvert av arrangementene.

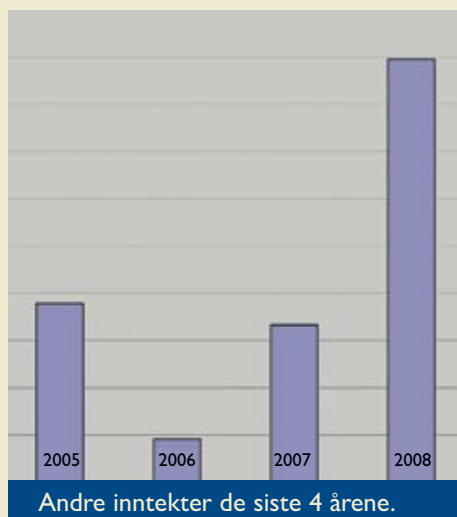
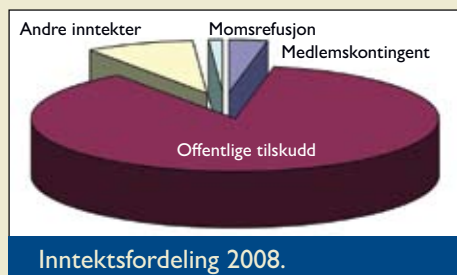
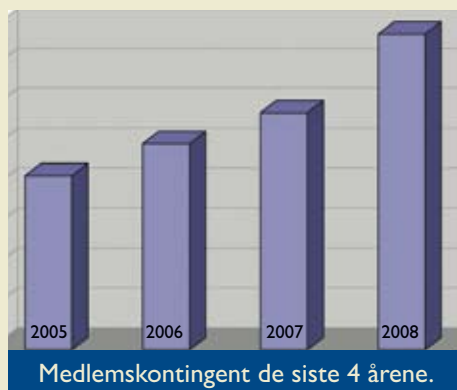
Vervekampanjen

Målet om en dobling av medlemstallet fra 2008 til 2010 står ved lag. I det siste året fikk HivNorge 54 nye medlemmer, hvorav 6 organisasjoner og 48 personer. Medlemstallet er nå 309. Vervingen av nye medlemmer har vist seg mye mer utfordrende enn vi forutså i mars 2008.

Gaver

HivNorge ble i november godkjent av myndighetene etter skattelovens § 6-50 slik at den som gir en gave til organisasjonen kan trekke dette fra på selvangivelsen. Det kom inn i alt 21.200 kroner fram til årsskiftet.

RESULTATREGNSKAP

	2008	2007
Medlemskontingenter	157.950	118.500
Offentlige tilskudd	4.499.746	5.038.172
Andre inntekter	447.278	166.276
Ref. off. avgifter	61.229	62.543
SUM	<u>5.166.203</u>	<u>5.385.542</u>
Varekjøp med mer	22.513	56.534
Personalkostnader	2.648.000	2.771.952
Kostnader lokaler	444.508	450.125
Leie driftsmidler	74.231	55.701
Investeringer, vedlikehold	100.931	158.818
Fremmede tjenester	391.815	647.380
Kontordrift	240.240	217.484
Reisekostnader	162.545	207.900
Informasjon, markedsføring	271.702	365.796
Aktiviteter, annen driftskostnad	282.637	170.877
Andre kostnader	290.746	258.352
SUM	<u>4.929.867</u>	<u>5.360.918</u>
Driftsresultat	236.336	24.623
Renteinntekter	4.658	2.486
Finanskostnader	0	0
Resultat før ekstraordinære poster	240.994	27.109
Årets resultat	<u>240.994</u>	<u>27.109</u>

BALANSE pr 31.12.

	2008	2007
Omløpsmidler		
Fordringer	116.295	43.021
<i>Sum fordringer</i>	<i><u>116.295</u></i>	<i><u>43.021</u></i>
Bankinnskudd, kontanter o l	1.373.936	798.099
<i>Sum omløpsmidler</i>	<i><u>1.373.936</u></i>	<i><u>841.120</u></i>
Sum eiendeler	<u>1.490.231</u>	<u>841.120</u>
Egenkapital		
Egenkapital 01.01	71.420	44.310
Årets resultat	240.994	27.109
<i>Egenkapital 31.12.</i>	<i><u>312.414</u></i>	<i><u>71.420</u></i>
Gjeld		
Leverandørgjeld	34.910	72.853
Forskuddsbetalte tilskudd	492.304	337.001
Offentlige avgifter	189.223	165.552
Annen kortsiktig gjeld	461.380	194.294
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	<i><u>1.777.817</u></i>	<i><u>769.700</u></i>
Sum egenkapital og gjeld	<u>1.490.231</u>	<u>841.120</u>

KALENDER 2008

JAN

Kamerunske "Winnipeg" frykter å dø raskt om hun som hivpositiv sendes tilbake til hjemlandet.

FEB

I Sveits legges det fram en undersøkelse som viser at hivpositive på vellykket behandling ikke er smittebærende.

MARS

Smittetallene for 2007 ble offentliggjort og viste en svak tilbakegang fra året før.

APRIL

1. april hadde HivNorge endelig fått møte med daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad.

MAI

En hektisk måned med en rekke møter med stortingspolitikere og andre beslutningstakere.

JUNI

Fafo la fram en kunnskaps- og holdningsundersøkelse om hiv i befolkningen, som viste at mange tror man kan få hiv av å drikke fra samme kopp som hivpositive.

JULI

HivNorge hadde stand på Egertorget og delte ut kondomer, speilkort og annen informasjon.

AUG

Med stor festforestilling på Christiania Teater markerte HivNorge at det er 20 år siden PLUSS ble startet.

SEP

30. september var det 20 år siden Henkidommen i Høyesterett.

OKT

Fjernsynsprogrammet Migrapolis på NRK1 sendte et program med intervjuer av tre åpne hivpositive.

NOV

Hivstatistikken passerte 4.000 hivpositive i november 2008.

DES

Verdens aidsdag ble i Oslo markert med blant annet stand. Her Kronprinsesse Mette-Marit og statsråd Erik Solheim på Youngstorvet.

Reduserer tilbud om HIV-sjekk

Olafiaklinikken må spare penger

Mister en leg

Til tross for at det de siste årene har vært

16. Den medisinske utviklingen som har forandret HIV fra en onskelig lidelse, har ikke ført til større sosial aksept for HIV-positiv

EINAR RICHARD NULAND

Forskere mener at HIV-positivitet er en kronisk sykdom som må behandles med medisiner i livet. Det er viktig å ivareta sin egen helse.

Taust om HIV/AIDS

– Godt vi har Mette-Marit

Malawi, Canada, Nicaragua og Ukraina. Kronprinsesse Mette-Marit er

syke står overfor både hjemme og ute, sier Røe. Hun mener media har et stort ansvar i å formidle hvordan HIV/AIDS utvikler seg.

Fjerner straff for HIV-sex

Bevisst smitteoverføring fortsatt straffbart

HIV-smittede som

Redusert straff «HIV-paragrafen» beholdes, men redusert straff på noen områder. FN mener den nye paragrafen diskriminerer og stigmatiserer

Vil ha egen hivjournal

Oslo/Kiev – Kronprinsessen er den b... frontpersonen vi har hatt no... sinne. Det er godt vi har Me... Marit som bryter tausheten, o... hadde trengt flere som he... som snakker om HIV/AIDS... som snakker med og til de m...

Et godt liv - med HIV

Utbredt skepsis til HIV-positive

I Aftenposten 6. juni g... Kittang eit forstemm... søk på ein «historisk p... der antisemitiske joo... turar frå mellomkrigs... sidestilt med Muham... teikningane. Til dette er å seie: M... med framstilt som va... islamist eller som hus... bud kritik mot terr...

HivNorge
Christian Krohgs gate 34
0186 Oslo
www.hivnorge.no

MANDAG 1. DESEMBER 2008

HIV utfordrer tabuer

I DAG ER det verdens AIDS-dag, og det viser seg at Europa nå har den raskest økende spredningen i hele verden, og særlig i heteroseksuelle ungdomsmiljøer, ifølge den nyeste rapporten til FNs hovedkontor for HIV og AIDS (UNAIDS).

Tilfeldig sex, flere partnere og lav grad av kondombruk er blant hovedårsakene. Utviklingen er spørsmålet er sel for å snu den. De het, kunnskap og

LA OSS TA det p årene som har gå for verden, er det skap og medisine

Mener hivpositive skal angi seg selv

60 prosent av befolkningen mener hivpositive bør ha plikt til å opplyse arbeidsgiver og kolleger om sykdommen sin. HivNorge er sjokkerte.

må man handle, og ikke minst for å legge forholdene bedre til rette for hivpositive i arbeidslivet, sier Miljøteig.

Lovende hivmedisiner